

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการศึกษาและการอนุรักษ์เรือลำภาจ่าลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลรูปแบบ ลวดลาย กระบวนการจำลอง กระบวนการผลิตเรือลำภาไทย และเพื่อเป็นการอนุรักษ์เรือลำภาไทย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลโดยใช้วิธีงานวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการศึกษาพบว่าเรือลำภาที่สร้างโดยช่างไทยแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. เรือลำภาไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นเรือท้องแบน เสาเรือจำนวน 3 เสา มีใบเรือจำนวน 2 ใบ โดยใบเรือ 2 ใบนี้ใช้ไม้ไผ่สานเป็นตาเฉลวประกบทั้งสองด้าน ภายในใบเรือบุด้วยใบไม้ เช่นใบไผ่ ใบลาน เพื่อให้มีน้ำหนักเบา นอกจากนี้ยังมีใบเรือเล็ก 2 ใบอยู่ที่ปลายเสาหัวเรือ และตอนบนของเสากระโดงเรือ หัวเรือมีการเขียนลายราหู ท้ายเรือมีการเขียนลวดลายนกวาญักษ์ หรือลายนกอินทรี

2. เรือลำภาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีลักษณะเป็นเรือท้องแบน เสาเรือจำนวน 3 เสา มีใบเรือใหญ่ 3 ใบ มีใบเรือเล็ก 2 ใบอยู่ที่ปลายเสาหัวเรือ และตอนบนของเสากระโดงเรือ ใช้เพื่อช่วยในการแล่น มีการเขียนลวดลายด้วยสีฉูดฉาดเช่นสีแดง สีเขียว ไว้ที่หัวเรือและท้ายเรือ โดยหัวเรือมีการเขียนลวดลายราหู ท้ายเรือมีลาย 3 ลายที่ใช้ในการเขียนคือ ลายนกวาญักษ์ ลายนกฟีนิกซ์ และลายมังกร

3. เรือลำภาที่เข้มได้ มีลักษณะเป็นเรือท้องกลม มีรูปร่างอ้วนป้อมท้องเรือมีความจุมาก เสาเรือจำนวน 3 เสา มีใบเรือผ้าจำนวน 3 ใบ นอกจากนี้ยังมีใบเรือเล็ก 2 ใบอยู่ที่ปลายเสาหัวเรือ และตอนบนของเสากระโดงเรือใช้เพื่อช่วยในการแล่น หัวเรือมีการเขียนลวดลายราหูด้วยสีแดง หรือสีเขียว ท้ายเรือมีการเขียนลวดลายมังกร

ABSTRACT

The research of about "The Study and The Conservation of The Immitation Junk" were to study the data-base information, patterns, format, process of immitation and the Thai junk construction process, to conserve the Thai Junks. Researcher studied documentary concerned, together with the field-data. The period of study was on November 1, 2003 – march 8, 2004. The findings showed that junk constructed by thai-handicrafts could be divided into 3 typed :

1.Thai Junks in Ayuthaya Period : the junk had flatted-base, three poles, and two sails. The two sails were bamboo-crafted with leaves stretched. There were another two small sail on the pole-tip. The topmost of the poles were painted "Ra-Hoo". The last part of the junk was painted birds called Wayupak or eagle.

2.Early Rattanakosin-Thai Period Junk : the junk had flatted-base, three poles, three big sails, and another two small sails on the poles' topmost for green were axamples. The junk's front was painted "Ra-Hoo". The paintings on the junk's end were divided into three types : Wayupak, Phoenix, and Dragon.

3."Siem Loh" Junk : the junk had rounded-base. The junk fat for the use of containing. There were three poles and three clothes sails. There were another two small sails on the topmost of the poles for turning support. The junk's front was painted red or green"Ra-Hoo". The last part of the junk was painted Dragon.